

Oproep van Nederlandstalige en Franstalige progressieven

Confederalisme : laatste halte voor de Splitsing?

1. Het voorstel de communautaire onderhandelingen te laten verlopen tussen de Vlaamse en Franse gemeenschap en niet meer in de schoot van de federale regering, verandert België fundamenteel van karakter. De federale staat beslist niet langer wat naar de gewesten en gemeenschappen mag doorgeschoven worden, maar deze laatste beslissen wat ze nog samen willen doen en hoeveel middelen ze daarvoor willen uittrekken. De separatistische partijen en de nationalistische krachten in de grote traditionele partijen uit het noorden spreken vandaag openlijk over hun confederale doelstellingen. Maar ook langs Franstalige kant berusten steeds meer politici in dat zogenaamde confederale model, al onderschrijven ze de noodzaak van de interpersoonlijke solidariteit.

2. Men spreekt van een confederale staat wanneer soevereine staten vrijwillig kiezen om via internationale verdragen een deel van hun soevereiniteit af te staan aan gemeenschappelijke instellingen. De beslissingen die op confederaal vlak genomen worden, voeren de staten nadien voor hun eigen burgers door. Een hedendaags voorbeeld van een confederatie is de Europese Unie. Elke Europese richtlijn moet nadien nog worden omgezet in een nationale wet.

3. Bijna alle federale staten evolueerden van onafhankelijke, autonome gebieden naar meer eenheid. In Zwitserland waren de kantons sinds 1291 eerst door verschillende confederale verdragen verenigd. De eerste Zwitserse grondwet van 1848 vormde het land verder om tot een federatie. In het federale Duitsland berust de organisatie van de samenleving voor een groot deel op federale wetten. De federale wetten primeren boven het recht van de afzonderlijke deelstaten die samen de Bondsrepubliek vormen. De Duitse wet eist dat de levensomstandigheden in heel Duitsland ongeveer gelijk zijn of naar gelijkheid evolueren. Die levensomstandigheden hangen grotendeels af van de economische en sociale politiek. Om die reden zijn het vooral federale wetten die het sociaaleconomische beleid bepalen. België gaat net de andere kant op. Het gecentraliseerde België werd, na een aantal staatsvormingen, een federale staat met taalgemeenschappen en gewesten. Die federale staat wordt door het huidige voorstel de staatsvorming te laten verlopen tussen de Vlaamse en Franse Gemeenschap verder afgezwakt tot een confederale staat. Dit confederalisme is een nieuwe stap in de ontmanteling van België en de laatste halte vóór het eindstation Splitsing.

4. Het voorstel van de CD&V de gewesten 80 % van de inkomsten van de personenbelastingen te geven, gaat in dezelfde richting. Dat fiscaal voorstel breekt de solidariteit tussen de gewesten af. In alle federale staten bestaan er op federaal niveau mechanismen om middelen van de rijkere regio's naar de armere over te hevelen, in functie van de noden. Dat bewijst dat er op federaal vlak solidariteit bestaat. In België int de federale regering de inkomsten van de personenbelasting en van de BTW. Ze stort een deel door naar de gemeenschappen en de gewesten. Met dat geld kunnen die de bevoegdheden uitoefenen die ze in de loop der jaren hebben gekregen. In dat systeem is de federale solidariteit ingebouwd: zolang de inkomsten van de personenbelasting per inwoner in een van de gewesten (vandaag Wallonië en Brussel) onder het nationale gemiddelde liggen, ontvangen ze supplementaire middelen van de federale regering.

Het voorstel van de CD&V maakt daar een einde aan. Vlaanderen zal als rijkste gewest meer belastingen innen dan Wallonië, en voor Wallonië en Brussel betekent het voorstel: een beperking zonder voorgaande van hun middelen. De CD&V wil dan nog wel solidair zijn met de armere gewesten, maar Vlaanderen zal dan eigenmachtig uitmaken hoe groot die solidariteit zal zijn en hoe lang ze zal duren. We spreken dan niet meer van een federaal regime waar de federale staat garant staat voor de solidariteit tussen personen en regio's. Dan beslissen de gewesten welke vorm van solidariteit er nog zal overblijven.

5. Hetzelfde zou kunnen gebeuren met de sociale zekerheid. Het breekijzer hiervoor is de

regionalisering van het arbeidsmarktbeleid. Deze eis is de absolute prioriteit van de Vlaamse patroonsorganisaties Voka, Unizo en VKW. Die willen de beperking in tijd van de werkloosheidsuitkeringen, de verhoging van de (brug)pensioenleeftijd, de veralgemening van de overuren, meer flexibiliteit en de veralgemening van het interimwerk. Deze eisen werden overigens door alle Belgische patroonsorganisaties onderschreven in hun ‘solidariteitspact’. Maar het Vlaamse patronaat wil sneller vooruit. Het vindt dat de vakbonden een te grote rol spelen in de federale paritaire organen waar de verzekering tegen werkloosheid en de tewerkstellingspolitiek besproken worden. Het neemt aan dat er in Vlaanderen een partijpolitieke meerderheid bestaat die gewonnen is voor zijn agenda.

6. Een overdracht van de werkloosheidsuitkeringen en van het arbeidsrecht naar de gewesten bestaat in geen enkel federaal land in Europa. Als de gewesten straks zelf gaan bepalen wat “beschikbaarheid voor de arbeidsmarkt”, “passend werk” en “actief zoeken naar werk” precies betekent, als het sanctiebeleid van gewest tot gewest mag verschillen, dan is er niet langer sprake van eenzelfde sociale zekerheid in Vlaanderen en Wallonië. Als de tewerkstellingprogramma’s en de daarmee verbonden verminderingen van de patronale bijdragen een gewestmaterie worden, dan krijgen we verschillende sociale lasten in de gewesten. Als interimarbeid in Vlaanderen anders wordt behandeld als in Wallonië, dan krijgen we een verschillend arbeidsrecht per gewest, met enkel nog een smalle en wankel federale sokkel. Als men straks de werkloosheidsuitkeringen beperkt in tijd in Vlaanderen en niet in Wallonië, zullen de Vlaamse nationalistische partijen dan een federale financiering blijven accepteren? Wanneer de regels niet meer dezelfde zijn in de verschillende gewesten, zullen de hetzecampanes over de “transfers van Vlaanderen naar Wallonië” nog heviger worden.

7. Als Vlaming, Brusselaar, Waal of welke andere inwoner van België ook willen we niet weten van deze glibberige helling die ons recht naar het uiteenrafelen van de sociale zekerheid leidt, de fiscale en sociale wedijver tussen de gewesten ontketent en uiteindelijk tot een splitsing van het land leidt. Wij ijveren voor een sociale en fiscale wetgeving op Europees vlak en voor een grotere internationale samenwerking. Het gaat niet om om op Belgische vlak te splitsen wat we op Europees vlak willen één maken.

Wij weigeren te redeneren in termen van communautaire blokken en wij willen niet dat er nieuwe muren worden opgetrokken tussen mensen en tussen regio’s. Wij willen niet dat de solidariteit wordt vervangen door wedijver en egoïsme.

8. Een nieuwe overdracht van bevoegdheden naar de gewesten zal “de mensen” geen beter leven brengen. Wie gelooft dat de treinen tussen Antwerpen en Charleroi of tussen Oostende en Luik beter rijden als de NMBS geregionaliseerd wordt? Wie gelooft dat de Waalse arbeiders gemakkelijker werk zullen vinden in Vlaanderen als de VDAB, de FOREM en Actiris elk in hun ivoren toren zich daarmee bezighouden? Wie gelooft dat de financiële crisis minder hard zal toeslaan als Vlaanderen en Wallonië elk hun minister van Financiën hebben? Het tegendeel is waar, samenwerking, solidariteit en verdraagzaamheid brengen een oplossing van de problemen meer nabij dan verdeeldheid.

9. De sociale zekerheid, het arbeidsrecht en de collectieve arbeidsovereenkomsten moeten federaal blijven. We willen voor iedereen een behoorlijk loon voor hetzelfde werk, ongeacht de taal die we spreken.

We willen dat iedereen die zijn job verliest, recht heeft op dezelfde bijstand en hulp ongeacht de streek waarin hij of zij woont. We willen dat alle ouderen hetzelfde recht op een fatsoenlijk pensioen krijgen ongeacht of ze in Brussel, Vlaanderen of Wallonië wonen. We willen dat alle zieken recht hebben op dezelfde gezondheidszorg. We willen de solidariteit tussen de rijkere en armere inwoners en de solidariteit tussen de rijkere en armere regio’s behouden. De sociale verworvenheden in dit land zijn niet uit de hemel gevallen. De arbeidersbeweging, Vlamingen, Walen en Brusselaars samen heeft ze moeten afdwingen. We denken niet dat een verdeelde

arbeidersbeweging in staat zal zijn ze te verdedigen.

10. We willen niet dat het tot een confrontatie tussen de gemeenschappen komt. We herkennen ons niet in de confederalistische resoluties van het Vlaams parlement in 1999. Maar we betreuren evenzeer dat het Waals parlement de polarisatie verscherpt, al roept het op de solidariteit te behouden. Men brengt de unitaire en solidaire geest geen stap vooruit door zich als één Franstalig blok op te stellen. Men heeft gelijk wanneer men maatregelen verwerpt die de sociale en politieke rechten ondergeschikt maken aan taalvereisten. Maar men zou de dialoog vooruithelpen door de Franstaligen op te roepen de rechten van de Nederlandstaligen in Brussel nauwgezet te respecteren en de Franstaligen in de rand aan te moedigen een inspanning te doen Nederlands te leren. Taalhoffelijkheid is een fundamentele waarde en het is nodig meer inspanningen te doen om tot twee- en meertaligheid te komen.

11. De splitsing van BHV zal noch de problemen van de Brusselaars noch die van de inwoners uit de rand oplossen, of ze nu Nederlandstalig of Franstalig zijn. Het spreekt voor zich dat Brussel een tweetalige Belgische stad is en dat ook moet blijven. Maar de Brusselse werklozen moeten gemakkelijker aan de slag kunnen in de industriële zone rond de luchthaven van Zaventem. De splitsing van de arbeidsbemiddeling in VDAB en Actiris, de opdeling van de openbare vervoersmaatschappijen in de MIVB en De Lijn, en de afwezigheid van een tweetalig onderwijs zijn daarbij handicaps. De sociaaleconomische planning voor Brussel (tewerkstelling, onderwijs, vervoer, kindercrèches, betaalbaar wonen, armoede, ...) moet evenzeer die van de brede periferie rond de hoofdstad omvatten. Daarvoor is het nodig dat een stedelijke gemeenschap wordt opgericht die én Brussel én de periferie omvat, zoals dat voor grote steden in andere landen het geval is.

12. Wij vragen maatregelen om de verschillende gemeenschappen dichter bij elkaar te brengen.

- Het onderwijs dient efficiënt tweetalige burgers op te leiden.

- De organisatie van het culturele leven moet veel sterker vertrekken vanuit een interculturele benadering. Er moeten veel meer middelen gaan naar een cultuurbeleid dat alle inwoners van ons land, ongeacht de taal die ze spreken, samenbrengt.
- Het is aangewezen dat elke kiezer kan stemmen voor kandidaten uit het hele land, door het inrichten van een federale kieskring. Zo gebeurt het ook in andere federale landen en daarmee wordt meteen een aanzet tot oplossing van het probleem Brussel-Halle-Vilvoorde gegeven.
- Een andere maatregel zou de oprichting kunnen zijn van een Belgische tweetalige zender genre Arte. Arte werd opgericht om de Duitsers en de Fransen dichter bij elkaar te brengen. Zo'n Belgische Arte zou er kunnen toe bijdragen dat de inwoners van noord en zuid elkaar opnieuw leren kennen en de kloof kunnen helpen dichten die decennialang gegroeid is, o.a. door karikaturale mediacampagnes waarbij Vlamingen afgeschilderd worden als egoïsten en Walen als profiteurs.

De grote politieke partijen, de leidende economische kringen en sommige media blijven vastzitten in de logica van de communautaire blokken. Dat is de reden waarom de besprekingen over de staatsvorming in de impasse geraakten. Wij roepen iedereen op die actief is op het terrein, in het verenigingsleven, in de vakbonden en in de sociale organisaties om een nieuwe agenda uit te werken die uitgaat van de sociale, economische, culturele en politieke noden van de bevolking. Zo kunnen sociale accenten de boventoon voeren en kunnen we een nieuwe inhoud geven aan de solidariteit.

Eerste ondertekenaars :

Red De Solidariteit samen met de Vooruitgroep, Dirk Adriaensens (SOS Irak), Mateo Alaluf (ULB), Patricia Albert (CG – FGTB), Christophe Alletyn (CNE), Dirk Ameel (Eurocadres), Karel Arnaut,

Bruno Bachely (CG – FGTB), Patrick Baeckelandt (CMB - ABVV), Eric Balliu, Franck Baillieux (CG - FGTB), Benno Barnard (schrijver), Michèle Bassem, Bruno Baudson (CNE), Eric Bayet, Jean Louis Berwart, Vincent Beuten, Jan Blommaert (Univ of Jyväskylä), Linda Bogaert, Carlos Boidin, Francois Borghmans (AC – ABVV), Laurent Borrens, Martine Botte (CNE), Stephen Bouquin (U Amiens), Eddy Boutmans (Groen), Sarah Bracke (KUL), Maruja Braeckman (Cvs), Didier Brissa, Lydia Bruggeman (ABVV), Yves Brusseel (ACOD), Jan Buelinckx (CAP), Ivan Burvenich (Setca), Joost Callebaut, Jorge Canas, Yves Cantraine, Lionel Cattaux, Bambi Ceuppens (KMMA), Angelo Clemente (CNE), Mathilde Collin, Fabrice Coppens (Setca), Maurice Corbisier (CG – FGTB), Eric Corijn (VUB), Marcel Corten, Maureen Daems, Ronny Dalen, Marieke De Backer (ABVV), Lieve Debaecke (COC), Luc De Bock (ACV – Metaal), Filip De Bodt (‘t Uilekot), Patrick Deboosere (VUB), Jules Debroux (St Lucas), Patrick De Buck, Erik De Bruyn (Spa – Rood), Pascal Debruyne (UG), Peter Decat (UG), Stefan De Corte (VUB), John De Decker (LBC), Pascal De Decker (St. Lucas Gent), Katrien Degryse (BBTK), Mike De Herdt (ABVV-Jongeren), Frank De Jonckheere (Circusplaneet), Carine Dekeyzer, Vickie Decocker (Vlerick), Francine De Koninck (CGSP), Herman De Ley (UG), Jacqueline Delgof (Setca), Gita Deneckere (UG), Chris Den Hond, Didi de Paris (auteur), Diane De Proost, Marie Louise De Roeck, Patrick Deryckere, Gerard de Selys (écrivain), Luc Desmedt (HVV), Aleidis Devillé (KUL), Ann De Vos, Eric Devriese (CG – FGTB), Frans De Wachter (KUL), Herwig De Weerd (Bad Van marie), Dirk De Zutter (COC - ACV), Anne Dhooghe (LBC), Ludo Dierickx (Groen), Erik Dirckx (AC ABVV), Nadine Duquesne, Didier Drapier, Jan Dumolyn (UG), Yves Dupuis (Setca), Micheline Dusart, Henri Eisendrath (VUB), Mohamed Elomari (Divers en actief), Nadège Enqueter (Setca), JP Everaerts (Mediadoc), Nicolas Evrard, Nadia Fadil (KUL), Guy Fays (FGTB), Baudouin Ferrant (FGTB – Alimentation), Eddy Florens (BBTK), Johan Fobelets (LBC), Robert Franck (UCL), Hugo Franssen (EPO), Stephan Galon (AC - ABVV), Laure Geniets, Alain Gerin (CG – FGTB), Evelyn Gessler, Marianne Gestels (BBTK), Michel Gevers (UCL), Eric Goeman (ATTAC), Christian Gomez (CG – FGTB), Jean Pierre Goossens (ACOD), Peter Goossens, Leon Gosselain, Paul Groenwals (KWB), Stijn Gryp (KUL), Lode Hancké (Spa), Nancy Hardy, Hedebauw Kurt (UVV), Marie Jo Hendrickx, Natan Hertogen (N-GA), Francis Heyligen (VUB), Nico Hirtt (APED – OVDS), Dirk Horemans (ABVV – Metaal), Pol Hoste (schrijver), Guy Hubert (AFrAHM), Guido Huysmans (Afrika Filmfestival), Eleni Iossifidis, Dirk Jacobs (ULB), Liliane Jans (ACOD), Gert Jansen, Catherine Kestelyn (Setca), Chris Kesteloot (KUL), Krist Kluyse (ACOD), Guido Kuyl (ACOD), Ivo Kuyl (KVS – RITS), Rudi Laermans (KUL), Maxime Lahaye (Setca), Caroline Lamarche (écrivain), Pierre Lamboray, Herman Lefever, Patrice Lempereur, Jean Marie Leonard (Setca), Laurent Licata (ULB), Rose May Liebaert (Cvs), Esther Lievens (ABVV), Maarten Loopmans (Erasmus Brl), Paul Lootens (CG - FGTB), Roger Lybeer (Groen), Gundy Machiels, Anton Maertens (ACW), Paul Malfait, Jozef Mampuy (ACV - KWB), Régine Marbaise (CNE), Jef Mariën (COC – ACV), Mieke Mariën (WTM), Tony Mary, Gregory Marzec (CG – FGTB), Freddy Mathieu (FGTB), Karel Meganck (BBTK), Kristien Merckx (BBTK), Peter Mertens (PVDA), Jean Marc Messotten (CNE), Francine Mestrum (ULB), Omer Mommaerts (ACV), Toon Mondelaers (Cvs), Celine Moreau (Jeunes FGTB), Anne Morelli (ULB), Jos Muris (BBTK), Colette Moulaert, Carlo Muyshond, Nicole Naert (ACOD), Sven Naessens (Init BSZ), Dirk Nimmegeers (China Vandaag), Eddy Oosterlynck (ABVV), Stijn Oosterlynck (KUL), Paul Pataer (Groen), Kris Peeraer (schrijver), Piet Peeters (ABVV), Pelicano, Jean Pestiau (UCL), Jean Marie Piersotte (CNE), Pascal Piette (CAP), Rik Pinxten (UG), Marie Antoinette Pirlot, Marie Poncin (Culture et démocratie), Hubert Quax (ACV), Peter Reynaert (UA), Stéphanie Robaer, Ingrid Roeland, Frank Roels (UG), Carmen Roggenkamp, Leopold Ronveaux (CNE), Egbert Rooze (VPKNB), Henri Jean Ruttiens (Setca), Piet Saey (UG), Wafa Sahili (FGTB), Nordine Saïdi (Setca), Carlos Sas, Annemarie Schaerlaekens (KUL), François Schreuer (journaliste), Richard Seidel, Serge Seret (Init BSZ), Jan Soetewey, Rudy Sohier (ABVV), Michel Staszewski, Koen Steel (KWB), Rik Steeland (BBTK), Francis Stevens (BBTK), Maxime Stroobant (VUB), Francis Struelens (FGTB), Erik Swyngedouw (U Man), Stephane Symons (KUL), Fernand Tanghe (UA), Jan Teurlings (UAMS), Frank Theys (regisseur), Ilse Thienpodt (AC – ABVV), Klaas Tindenmans (dramaturg), Thierry Tonon (CG - FGTB), Guy Tordeur (CSC - ACV), Monica Triest, Dirk Tuypens (acteur), Pierre Urbain (BBTK), Marie Van Belle, Jenny Van Boxem, Luc Van Buynder (Masereelfonds), René Van Cauwenberge

(AC – ABVV), Dany Van Cauwenberghe (ABVV – Voeding), Pros Vandebroek (COC – ACV), Hans Van De Cauter (BUB), Roland Vandebeke (ACOD), Gui Van den Berghe (UG), Luk Vandenhoeck (ACOD), Elke Vandepierre (vzw Motief), Nicole Van de Plas (BBTK), Jan Vandeputte (ACOD), Ludwig Vandermeiren (BBTK), Leo Van der Schraelen (ABVV Metaal), Leen Van der Vorst (Victoria De Luxe), Nancy Van de Winckel (Setca), Andre Van Droogenbroeck, Louis Van Geyt (KPB – PCB), Karel Vanhaesebrouck (U Maastricht), René Vanhaesebrouck (CNE), Marco Van Hees (auteur), Jef Van Hemel, Michel Vanhoorne (LEF), Carola Van Hove (ABVV), Geert Van Istendael (schrijver), Felipe Van Keirsbilck (CNE), Eric Van Mello (CG – FGTB), Jan Van Meirvenne (ABVV Caterpillar), Guy Van Sinoy (CGSP), Dirk Van Vliet (ACOD), Bart Vanwalle (Patopia Ac), Bram Vanwalle, Staf Verbeek, Christian Verburgh, Georges Vercheval, Jeanne Vercheval-Vervoort, Mario Verhelle (ABVV), Leo Verheyen (ABVV), Bert Verhoogen (ABVV – Voeding), Bruno Verlaeckt (AC - ABVV), Hendrik Vermeersch (Setca - BBTK), Frederic Vermeulen (U Tilburg), Bart Verschaffel (UG), Lode Verschingel (LBC), Dirk Verstockt, Robert Vertenueil (CG – FGTB), Remi Verwimp (WTM), Maria Vindevoghel (ACV), Jan Vromman (regisseur), Dominique Willaert (Victoria de Luxe), Erik Willems, Ignace Willems (BBTK), Martin Willems (Setca), Maud Willems (Setca), Tom Willems (ABVV), Zjaki Willems (producer), Karim Zahidi (UA, UG), Raymond Zehnder (Setca), Sami Zemni (UG)